

77/78 års budget

-vårt viktigaste ekonomiska dokument

Budgetarbetet syftar till att mot bakgrund av prognoserad fakturering, som utgör våra inkomster, bestämma de resurser vi behöver för att åstadkomma den produktion som ger upphov till denna fakturering.

Hänsyn måste härvid tas till de prisförändringar som kan anses acceptabla för våra kunder och till resurskostnadsförändringar som vi har att räkna med, jämte det faktum att vinst måste kunna redovisas, bl a för att ge oss nya kapitalresurser för verksamheten.

Självklart är problem att nå balans mellan å ena sidan fakturering och å andra sidan resurskostnader och vinst fullt naturliga. Vi måste därvid även ta hänsyn till att produktion på lager kräver kapital eftersom vi inte via omedelbar fakturering får in nya pengar.

I 1977/78 års budgetarbete var svårigheterna mycket påtagliga. Faktureringsvolym och kapitaltillgång var relativt givna, liksom därmed vinstbehovet. Acceptabla prisförändringar kunde diskuteras fram med kundrepresentanter. Likaså uppskattades vilka löneförändringar som kunde väntas, liksom troliga kostnadsförändringar i övrigt. Eftersom kost-

naderna då blev för höga i jämförelse med intäkterna måste personalantal och övriga kostnadsvolymer synas pånytt och detta resulterade på sina håll i bantningar av budgeten i nämnt avseende.

Faktureringen beräknas bli 558 Mkr som med en 11 % högre prisnivå motsvarar ca 2 % större faktureringsvolym än innevarande år.

Vinsten planeras bli samma eller något lägre än innevarande år och den planerade nivån är nödvändig för att klara kapitalförsörjningen och inte ställa till med problem för framtiden i detta hänseende.

Antalet anställda är planerat till i genomsnitt 3.350 omräknat till heltidsanställda och detta är ca 100 mera än genomsnittet i år.

Trots den visserligen låga, men dock ökning av personalantalet, kommer här och var att uppträda beläggingsproblem. Tillverkningsavdelningens problem framträder starkast och behandlas i separat artikel på nästa sida.

Vad som här sägs innebär att företaget och personalen tillsammans måste göra allt för att anpassas till nya situationer, genom omplaceringar, omskolning och inte minst genom ökad försäljning och jakt på nya marknader.

Jag och mina medarbetare ställer gärna upp i våra olika informationskommittéer och hjälper till med förklaringar, vilket vi tycker är en angelägen uppgift.

Arnold Junflo

Världsunikt mätsystem i luften

På FMV uppdrag har vi inom FFV-U tagit fram en exklusiv automatisk mätutrustning som skall användas för att kontrollera de militära flygbasernas landningshjälpmedel. Såvitt vi vet finns det ingen motsvarande utrustning på världsmarknaden och intresset för denna vår kvalificerade produkt är stort både på militärt och civilt håll.

I flygplan typ Piper Navajo har vi installerat dels fast utrustning, dels de flyttbara mätborden och nav-radarn PN 59 som står till höger.

Det är inom flygplanavdelningen som systemet konstruerats och tillverkats. Kontrollen förutsätter en mycket förfinad elektronisk apparatur, dels markbaserad, dels flyg-

buren. Totala beställningssumman är drygt 2 Mkr. Härtill kommer löpande beställningar på kontrolluppdragen.

Egen dator

I Markutrustningen ingår bl a en av oss framtagen speciell dator, som möjliggör snabb utvärdering av den markbaserade och flygburna utrustningens överförda kontrollinformation.

Sektion Flygelektro vid CVA har svarat för systemlösningen och varit sammanhållande. Inom sektion Telemätinstrument (4200) har datorn konstruerats.

Sven-Håkan Nilsson (t h) kalibrerar datorn på plats i mätbussen medan Claes-Göran Danielsson kollar målföljningen på TV-trackern.

— Den kallas t v "FFV Processdatakommunikationssystem" och är baserad på mikrodata, säger Urban Holm och tillägger:

— I systemet ingår den bland de markbaserade utrustningarna och förutsätter användning av Saab-Scania's "TV-tracker" — en tevekamera som automatiskt följer kontrollflygplanet under inflygningen.

Den mekaniska flygburna konstruktionen har gjorts av sektion Konstruktion vid CVM, där mätborden för utrustningen också tillverkats, och installationen i det aktuella flygplanet har utförts av Flygplansektionen.

Christer Klerbin, Konstruktionskontoret vid CVM, demonstrerar mätbordens utförande för dir Bo Renborg, BAS...

Flygplanförsäljningens Jan-Ingvar Johansson framhåller att detta uddajobb med installationen i ett för oss främmande flygplan genomfördes på kort tid och med stor skicklighet av alla olika medarbetare.

Flygvapnet

använder sig av landningsradarstationerna PN-55 och TILS. Det senare betyder Taktiskt InstrumentLandningssystem. Vår nya kontrollutrustning och mätmetodiken behövs för att från luften snabbt kunna kontrollera att landningssystemen fungerar. För detta har FFV-U fått i uppdrag att också sköta kontrollen. Vi har från BAS (Business Air Service) i Västerås hyrt en Piper Navajo, ett tvåmotorigt, 7-sitsigt transportflygplan, och kontraktet gäller till en början på 5 år. Experterna från CVA ska ha hand om själva kontrollerna. En man får flyga med och sköta utrustningen medan en

Personal på 7000 kan behöva omplaceras

Informationskommittén vid 7000 gav efter sitt sammanträde nyligen ut följande information, vederbörligen signerad av fackrepresentanter ur FCTF respektive SF.

Beroende på viss obalans mellan Tillverkningsavdelningens fakturering respektive resursbudgets för 1977/78, kan åtgärder krävas under det kommande budgetåret för att åstadkomma en minskning och anpassning av de personella resurserna. Detta till en nivå som i medeltal för året kan komma att ligga ca 35 personer under den befintliga.

Orderstocken samt den prognosticerade ordergången för det kommande året ger en beläggingsbild som ej helt överensstämmer med aktuell faktureringsbudget, och med realistiskt beräknad tillgång till kapital för lageruppyggnad. Man måste därför vid avdelningen intensivt följa upp utvecklingen. Det kan dock komma att innebära viss omflyttning av personal (såväl inom som utom avdelningen) under kortare eller längre perioder för att anpassa sig till den aktuella beläggings- och budget-situationen.

Målsättningen är att bedriva en verksamhet som ger avdelningen en lönsamhet som med hänsyn till omständigheterna är acceptabel.

En intensifiering av avdelningens marknadsföring bedöms kunna påverka utvecklingen i positiv riktning.

... och under kontrollflygningarna manövreras utrustningen vid mätbordet av Göran Nyberg, sektion Navadar CVA.

annan sköter arsenalen av registreringsutrustningen på marken under kontrollarbetet.

För de läsare som vill veta mer om det tekniska får vi hänvisa till TIFF 3/75, där nyheten först publicerades i en artikel av den närmast sammanhållande, Claes-Göran Danielsson, 4442. Det nu kompletta kontrollsystemet kommer också att beskrivas i en kommande artikel i TIFF.

Civilt intresse

Systemet är alltså skräddarsytt av våra elektroniker för de svenska militära flygbaserna, men är av visst intresse internationellt. Luftfartsverket m fl håller kontakt med oss och följer utvecklingen.

— Vi har arbetat under en viss tidspress för att konkurrenterna — för sådana finns alltid — inte skulle hinna före, säger Ivar Ran, sektion Navigeringshjälpmedel, och tillägger:

— För mig och mina medarbetare är det alltid stimulerande att arbeta med något som man har stora förväntningar på och speciellt när vi som i detta fall under utprovningarna börjar ana att våra högt ställda förväntningar kommer att överträffas.

— Vi har hittills utfört flygmätningarna manuellt och med hjälp av en helikopter. Den metoden var tidskrävande och föga noggrann.

— Det nu framtagna automatiska systemet är i sig mycket snabbt, ytterst noggrant och dessutom kommer det som en bieffekt att föra med sig en avsevärd minskning av basernas egna underhållskostnader.

— Från början hade vi enbart tänkt oss flygplanet med dess mark- och flygburna utrustning för landningssystemet, men efter hand har även andra användningsområden visat sig möjliga. Vi hoppas också att vi med denna utrustning skall få möjlighet att stå civila kunder till tjänst, slutar Ivar Ran.

Ekonomisk ordlista

Vi måste lära oss mer om ekonomins grunder för att förstå sammanhangen i såna här informationer. Följande ordlista kan hjälpa oss på traven att begripa vad ekonomerna menar.

Inom industriekonomin används ju en mängd termer och begrepp, som inte alltid är så begripliga för oss vanliga dödliga.

- BUDGET:** Ekonomisk plan, budgetårets viktigaste ekonomiska dokument.
- FAKTURERA:** Skriva ut räkningar (fakturor).
- FAKTURERINGSBUDGET:** Beräknade sammanlagda belopp på utskrivna räkningar under nästa budgetår.
- RESURSBUDGET:** Bedömning av hur mycket personal eller maskiner o d som man kommer att ha nästa år.

ORDER
INGÅNG

苦境乗り切

Ingen MBL i Japan

När Flygplans Christer Nilsson reste ut för att jaga utrustning för helikopterunderhållet bad vi honom sända en liten annorlunda rapport till U-nytt. Detta gjorde han, men postgången omöjliggjorde någon aktuell publicering. Christer hann hem nästan samtidigt med rapporten, som i alla fall verkligen är "annorlunda" och vi publicerar den gärna, även med risk för att jämlikhetskommittén i FFV kommer med protester. Följande reflektioner skrev han vid besök hos Kawasaki i Gifu.

Den anställdes bästa = företagets

I Japan finns ingen MBL. Tolkningsföreträde och primär informationskyldighet är helt obekanta begrepp. Den japanska arbetsmarknaden kännetecknas däremot av ett annat begrepp.

終身雇用

som är kanji och betyder "permanent anställning". En japansk arbetare eller tjänsteman skulle inte tänka på att överge sitt företag och företaget får enligt lag inte avskeda några anställda. Undantag görs bara för kriminella handlingar.

Förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare är också helt olik en svensk arbetsplats. I Sverige tycks utgångspunkten vara den att det råder ett motsatsförhållande mellan företaget och dess anställda, att företagets intressen är andra än de anställdas. Så är det inte i Japan. Företaget och dess anställda är ett. Alla anställda är medlemmar i en stor familj som värnar om de sina. Företaget tar aktiv del av den enskildes personliga problem och hjälper honom/henne på alla sätt och den anställde är beredd att ställa upp i alla lägen för sitt företag. Med den grundläggande inställningen från båda

Vi målar Viggen

Bland nyare beställningar inom 7000 märks bl a tillverkning av bårställen för transportflygplan. Ordern ger arbete både inom plåt- och maskinsektionerna med början efter semestern. Beställningssumman är på 750 000 kr med möjlighet till någon utökning längre fram.

En större beställning kan också registreras, det gäller målning av fpl JA 37. Den ordern omfattar närmare en miljon kronor och avser maskeringsmålning och märkning. Arbetet kommer att utsträckas under lång tid och även detta väntas ge en utökning längre fram.

ORDERSTOCK:	Värdet av ineliggande beställningar.
ORDERINGÅNG:	Beställningar som flyter in under en viss tidsperiod.
BELÄGGNINGS-BILD:	Mängd sysselsättning för personal och maskiner.
LAGERUPP-BYGGNAD:	Produkter som tillverkas för senare leveranser (och faktureringar).
MARKNADS-FÖRING:	Åtgärder för att kunna sälja mera.
LÖNSAMHET:	Vinst. Inbetalningar för sålda varor och tjänster är större än kostnaden. Detta betyder större möjligheter att köpa maskiner och hitta på nya produkter och tjänster.

Stig Mannerfeldt 1936

partier behövs ingen lag om medbestämmande eller avtal om informationskyldighet. Företagets bästa är också de anställdas bästa, så enkelt ser japanen på problemet. Denna klarsynta självklara japanska inställning får på något sätt våra regler, avtal, lagar och förordningar att framstå som konstlade och överdrivna.

Bara en fackförening

Vad jag har beskrivit här ovan är ingenting annat än en japansk modern variant av livegenskap, säger Du kanske, men så är det inte. Varje anställd tillhör fackföreningen, med undantag för en viss nivå av chefer. Vid Kawasaki Aircraft Group, med 3 200 anställda, tillhör alla utom 200 chefer fackföreningen. Jag säger fackföreningen därför att det bara finns en. Alla tillhör samma, både arbetare och tjänstemän. Förklaringen är enkel, japanerna gör ingen skillnad mellan arbetare och tjänstemän. Alla är anställd för att tjäna företaget och därmed värna om sin egen personliga trygghet.

Eftersom Kawasaki Aircraft Group ingår i en industri-koncern med 40 000 anställda med huvudsaklig inriktning på stål- och varvsindustri är alla Kawasaki-anställda fackligt anslutna till Kawasaki-avdelningen av japanska skeppsbyggnadsarbetarförbundet. Vid varje företag inom koncernen finns lokalavdelningar och inom lokalavdelningen valda förtroendemän som representerar olika verkstäder och kontor.

Vinsten delas lika

Lönesättningen inom Kawasaki är intressant. Inga prestationslöner förekommer. Däremot individuella fasta baslöner, differentierade på grundval av anställningstid, teoretiska och praktiska kvalifikationer samt användbarhet. Utöver baslönen tillämpas ett bonussystem som är gemensamt för hela koncernen. Två gånger om året, i juni och december, sker förhandling om fördelning av vinstandelar till de anställda, lika för alla. Baslönen för en montör motsvarar ca 25:-/timme. Arbets- och tidmätning förekommer som ett självklart hjälpmedel för att följa produktiviteten. Och alla anställda - inte bara cheferna - förefaller intresserade av att produktiviteten hålls hög - och produktionskvaliteten.

Gift kvinna jobbar inte

Nå, men hur är kvinnans situation på arbetsplatsen då? Alla japanska ungdomar går en 12-årig obligatorisk skola och kommer således ut i arbetslivet vid arton års ålder. Den japanska flickans arbetsliv börjar vid arton år, och slutar den dag hon gifter sig. Den gifta japanskans plats är vid spisen, den uppfattningen är djupt rotad i Japan. Av 100 gifta kvinnor är det mindre än en som har jobb utanför hemmet. Förändringar är på väg men kommer att

Blomsterspråk

Det stod två nyss utslagna prästkragar på ången.
- Jag älskar dej, sa den ene.
- Och jag älskar dej, viskade den andra.
- Underbart! sa den förste.
Då ropar jag på ett bi.

TACK!

Ett varmt och hjärtligt tack för uppvaktning och avskeds-gåvor vid min pensionering.

Anna Jönsson, Arboga

För vänlig uppvaktning, vackra blommor och avskeds-gåva i samband med min pensionering, vill jag härmed till chefer, arbetskamrater, FCTF, framföra mitt varma tack

Helge Rasthman, Arboga

Till chefer och arbetskamrater vid FFV-U/CVA, framför jag på detta vis ett hjärtligt tack för den fina avskeds-gåvan.

Rune Sirby

Till alla vänner vid CVA:

För visad vänlighet och allt deltagande i min stora sorg samt för alla vackra blommor tackar jag varmt.

Douglas Crossland

ta lång tid, tror man. Att uppfattningen är djupt rotad visar följande exempel ur skrivspråket.

Kanji kallas det skrivspråk som tillämpar symboler. Symbolen för hus skrivs och symbolen för kvinna

Skrivna tillsammans betyder dessa symboler endera av två ord. "billigt" eller "säkert". Dvs det är billigt när frugan stannar hemma, då gör hon inte av med några pengar och det känns dessutom tryggt att veta var hon är. Tryggt för mannen alltså.

Den japanska kvinnan har accepterat som sin huvudroll att vara mannen underdånig, att tjäna honom. Kanji-språket har flera exempel på förlöjligande av kvinnan.

 är alltså symbolen för kvinna. , dvs tre kvinnor, betyder oväsen.

För en emancererad 4-barnsfar med lika ansvar för hemarbete var det som att resa 100 år bakåt i tiden när man hörde japanen tala om sin kvinna, eller när man såg henne sitta på knä vid mannens sida och fylla hans glas med saké så fort han druckit ur.

Svåra bokstäver ger konstruktiva tankar

Det japanska språket är intressant. Tänk Dig att våra barn skulle tvingas lära sig 48 bokstäver av alfabetets typ, 48 arabiska bokstäver samt cirka 1500 symboler av kinesisk art. Tänk Dig sedan att barnet också skulle lära sig att använda bokstäverna och symbolerna i kombination med varandra. Sådant är det japanska språket. Symbolerna kallas kanji och man behöver kunna 1500 sådana för att läsa en tidning. De två alfabetena, i vilka de enskilda symbolerna inte har någon betydelse, kallas Katakana och Hiragana och består vard och ett av 48 bokstäver.

Jag tror att en förklaring till den japanska industrins stora framgångar ligger i att det komplicerade skrivspråket tränar upp ett särskilt konstruktivt tänkande hos det japanska barnet. Bara att lära mig skriva mitt eget namn på Kanji skulle ta mig flera timmar. Eller vad tror Du?

久里須多 荷留子系

Christer Nilsson

Gräver vi med tesked?

Det är trevligt att få information och kontakter. U-nytt är inte bortskämd med det. Vi fick ett vykort från Mexikanska Golfen, avsänt 25 maj. Det kom den 10 juni.

Christer Nilsson skriver, efter att ha sett en verkstad som underhåller 600 hkp per år. "Kommer att ha med mig hem en mängd värdefulla impulser som det gäller att omsätta på vår verksamhet. Ett uttryck som har tillämpning på vår organisation är följande: "I'm so busy digging the ditch with a spoon that I have not the time to go over to the shed and fetch a shuffle!" (= Jag är så upptagen med att gräva det här diket men en sked att jag inte har tid att gå över till skjulet efter en spade!)

U-nytt tackar för rapporterna och hoppas de inspirerar alla U-are att tänka på oss andra i sektorn genom ett livstecken i U-nytt. Du måste inte nödvändigtvis resa jorden runt för att skriva en rad: det går bra med poststämpel Säffle eller Mörkamåla också!

Kvalitetsnytt på golvet

Apropå reseberättelser fick vi just veta att Sven-Arne Rydell, 8067 också varit i USA, där han bl.a. studerade kvalitetsorganisation på de företag som Christer och Sture Nilsson besökte.

- I stort sett är vår sektor dimensionerad beträffande kvalitetsfunktionärer på samma sätt som motsvarande amerikanska underhållsorganisationer, säger Sven-Arne Rydell och tillägger: - Amerikanarnas metoder för "kvalitetsrevision" är något som även vi håller på att introducera.

- I USA uppmärksammas kvalitetsfrågorna nere på verkstads-golvet av all personal med stort intresse genom visuella redovisningsystem nära arbetsplatserna. Det engagerar folk på ett för produktkvaliteten avgörande sätt!

Kapseln slog i Paris

Vid den just avslutade flygmässan på Le Bourget visades stort intresse för FFV. Vår utställningsmonter uppmärksammades och många betydelsefulla utländska besökare uttalade spontant att de tyckte presentationen var snygg och tilltalande.

Av särskilt intresse är att vårt UNI-POD SYSTEM blivit ett alternativ både för användare och tillverkare av lätta flygplan och helikoptrar. Det är en god plattform för framtiden!

Såväl pressfolk som andra besökare ägnade våra produkter smickrande uppmärksamhet: många seriösa kontakter knöts. Inte mindre än fyra gånger fanns pressnotiser i mässans två dagliga specialtidningar, en fransk och en engelskspråkig. Det var UNI-POD SYSTEM och hämtningen av den skadade helikoptern på Grönland, som blev omskrivna, till och med illustrerat med våra bilder.

Vid sådana här mässor kommer alltid officiella delegationer på besök och de väljer naturligtvis endast ett fåtal av de 628 utställarna. FFV tillhörde de utvalda och vad det betyder kan inte nog värdesättas. Andra lägger märke till var delegationerna förlägger sitt studium, man besöker inte vilka utställare som helst. Att även svenska delegationer, t.ex. försvarsutskottet, besöker de svenska utställarna är väl självklart och om våra landsmän inte här hemma fått upp ögonen för FFV så fick de det i varje fall i Paris.

Många hinder att övervinna

Nå sålde vi nåt då? Den kommersiella sekretessen gör att vi inte kan säga så mycket nu — kanske inte heller längre fram — men diskussioner har förts ganska långt med vissa kunder. Att förmå kunder att besluta sig för just våra varor är en omständlig procedur, särskilt som vi på detta område har att göra med militära myndigheter och de politiska sammanhangen har stor betydelse från såväl svensk som utländsk synpunkt. Här ställs vår försäljningstalang och våra resurser på hårda prova i den mördande konkurrensen.

Produkternas prestanda må vara aldrig så konkurrenskraftig, men sen kommer vår produktions- och leveransförmåga in i bilden — och kvalitetsegenskaperna!

När vi således lyckats göra våra produkter attraktiva och kända gäller det att också leva upp till detta och hålla både teknologi- och produktionsresurser i gott trim. Och när vi klarat alla de hindren är det fritt fram...

Det är nu fjärde gången som FFV deltagit i de stora flygmässorna i Paris, London och Hannover. Det märktes på publiken, vi börjar bli etablerade så smått. Men vi har långt kvar till de konkurrenter som är världsberömda sedan decennierna. Mot den bakgrunden kan vi inte annat än vara belåtna över att FFV-begreppet blir mer och mer respekterat och uppmärksammat av såväl flygbranschens som fackpressens representanter.

